

OBČINA ILIRSKA BISTRICA PRVIKRAT NA SEJMU ALPE - ADRIA

Ilirskobistriški Izvršni svet oziroma Sekretariat za gospodarstvo se je letos prvič odločil sodelovati na sejmu Alpe - Jadran 1993, ki je pod geslom "Svoboda gibanja" potekal od 22. do 27. marca na ljubljanskem Gospodarskem razstavišču.

Naša občina je imela skupen paviljon z občinami Logatec, Cerknica in Postojna, svojo predstavitev dan pa je imela v sredo, 23. marca. Naslednjega dne, 24. marca, pa je na istem prostoru potekal Forum o krajinskih zasnovah takojimenovanega Notranjskega parka, ki naj bi segal od logaškega Grčarčevca do naših Gomancev. Foruma so se udeležili predstavniki ministrstev, ki jih park kakorkoli zadeva, ter župani vseh štirih omenjenih občin.

Osrednji prostor hale B 2, kjer je potekala predstavitev občine: na mizi "začasne" steklenice z brkinsko slivovko in suhimi slivami ter dobrote, ki jih je pripravil Aktiv kmečkih žena.

Na sejmu smo si lahko ogledali tudi skico "prave" steklenice in etikete za slivovko, ki je bila kot najboljša izbrana na javnem natečaju za oblikovanje blagovne znamke brkinske slivovke. Njen avtor je Romeo Volk.

Del predstavitve so bili tudi hruški škornjari pa Ester Jurišević, ki je najprej opisala opravo teh brkinskih šem, nato pa predstavila še hruške načrte za razvoj turizma.

primorje
ajdovščina

ENOTA BISTRICA IL. BISTRICA
GENIENIM STRANKAM AVDIMO:

Vse vrste gradbenih in mizarskih storitev, asfaltiranje, montažne hale.

Prodajamo vse vrste betonov, pesek, mivko in vse vrste betonskih izdelkov.

Izposojamo gradbene odre in opažni material.

transport
ilirska bistrica

ProVITA®

Inženiring d.o.o.
66250 Ilirska Bistrica
Adamičeva 4
tel. 067/41-820

19. ZIMSKI VZPON NA SNEŽNIKU

Letošnji zimski vzpon na Snežnik je potekal v soboto, 13., in nedeljo, 14. marca. Posvečen je bil 40-letnici bistriškega Roda Snežniških ruševcev ter 100-letnici planinstva na Slovenskem.

Glavni organizator pohoda je bilo, kot vsako leto, bistriško Planinsko društvo Snežnik, pri organizaciji pohoda pa so sodelovali še domači taborniki, radioamaterji, Teritorialna obramba in Policijska postaja Ilirska Bistrica.

Reševalna ekipa tabornikov je poskrbela za varnost pohodnikov od Sviščakov do podnožja Snežnika. S soorganiziranjem tudi letošnjega vzpona so bistriški taborniki dejavno proslavili 40-letnico taborniškega Roda Snežniških ruševcev.

Tako veselo, kot so se proti Snežnikovemu vrhu odpravili tržaški planinci, je v pravem pomladnem vremenu krenilo na pot približno pet tisoč planincev iz vse Slovenije, slovenskega zamejstva in sosednje Hrvaške! Število letošnjih udeležencev, ki je krepko presežlo pričakovanja, je dokaz, da snežniškega zimskega vzpona in podobnih množičnih prireditev kljub vsemu še ne bo tako kmalu konec.

BIZAM-KRZNO

PROIZVODNJA KRZNENE KONFEKCIJE IN TRGOVINA

Župančičeva 5
66250 Ilirska Bistrica

Začenjamo s proizvodnjo krznene konfekcije, zato vabimo k sodelovanju vse, ki bi se želeli priučiti za poklic

KRZNAR - KONFEKCIJONAR

Od kandidatov pričakujemo, da imajo prakso v šivanju in krojenju plemenitega krzna ali tekstila.

VSE ZAINTERESIRANE VABIMO NA INFORMATIVNI RAZGOVOR dne 2. in 3. aprila od 9.00 do 12.00 na sedežu podjetja v Ilirski Bistrici, ŽUPANČIČEVA 5 (Stari vrtec)

Z vsemi kandidati, ki bodo uspešno opravili poskusno dobo, nameravamo skleniti delovno razmerje za nedoločen čas.

Vse dodatne informacije lahko dobite na telefon 067/41-964.

NOVA KUHNJA V ZBIRNEM CENTRU

V bistriškem zbirnem centru so v četrtek, 25. marca, slovesno predali namenu novo kuhinjo, ki jo je kot pomoč tukajšnjim beguncem financirala švedska vlada. V celotno investicijo, vredno milijon nemških mark, pa sta všteti še prenova centralnega ogrevanja in sanitarij (begunci so tako dobili tuše in toplo vodo).

Projektiranje nove kuhinje in ostalih del je vodil Milan Kovač, ki je pohvalil tudi begunce, saj so sodelovali pri delih in s tem "plačali" novo kuhinjo za begunski center v Čatežu.

Kuhinjo je sekretarju slovenskega Rdečega križa, Mirku Jeleniču, simbolično predal vodja mednarodne federacije Rdečega križa in Rdečega polmeseca za Slovenijo, Stefan Baumgartner, predstavnica švedskega Rdečega križa, zadolžena za delo z begunci v Sloveniji, Vera Koren-Holm, pa je povedala, da švedska vlada poleg reševanja tehničnih problemov v zbirnih centrih precej denarja namenja tudi socialnemu delu z begunci.

Vsi govorniki so beguncem zaželeli, da bi se v novih prostorih dobro počutili, čeprav jim vsi najprej želijo, da bi se lahko čimprej začeli vračati na svoje domove. Mirko Jelenič pa je še dejal, da so se z adaptacijo prostorov v bistriškem begunskem centru povečale njegove kapacitete, te pa prav gotovo ne bodo ostale dolgo neizkoriščene, saj so se že začeli vračati begunci s Hrvaške.

Prireditvev je s kulturnim programom popestrila mladinska kulturna skupina iz

centra, ki je pravkar izdala časopis Runolist. V centru sta trenutno nameščena 202 begunca. 33 beguncev je pred kratkim zapustilo center ter se z avtobusom "srečno" vrnilo v Mostar.

D.P.

GRAFIKA
GRAFIKA
ILIRSKA BISTRICA

BANKOMAT SE UVELJAVA

Predstavitve delovanja bankomata

9. marca je bistriška Poslovna enota SBK Koper organizirala predstavitev delovanja bankomata. Ivo Kovačič, vodja enote, je povedal, da je bilo za prikaz zelo veliko zanimanje, rase pa tudi število vlog za izdajo tajnih osebnih števil za poslovanje z bankomatom.

Imetnik tajne osebne številke lahko pride do denarja kadarkoli, posluje lahko z vsemi bankomati v Sloveniji (teh je 90), v enem dnevu pa lahko dvigne največ 7000 SIT, najmanj pa 500 SIT.

Bistriška banka trenutno beleži približno 40 dvigov dnevno, število dvigov pa naj bi se v kratkem podvojilo. Glede na zanimanje za poslovanje z bankomatom med bistriškimi varčevalci ter glede na število imetnikov tekočih računov v bistriški poslovni enoti banka v bodoče pričakuje vsaj še 1000 zahtevkov za osebno tajno številko.

NA OBISKU PRI MAVRIČEVH

Se spomnete našega vabila prostovoljcem, ki bi si želeli delati z nami, Sončki? V sredo, 24. marca, smo se s šolskim kombijem odpeljali na krajši izlet (saj nas dež ne more ustaviti!) v Hrušico. Tokrat so se nam pridružili še skupina z Velikega Brda in Plamenčka, naš gostitelj pa je bila družina Branka Mavriča, ki nam je prijazno razkazala konje iz svojega hleva.

Če vas zanima, kaj vse počnemo in če se še vedno obotavljate, nas kar pokličite na Center za socialno delo v Bistrici na telefonsko številko 41 281.

P še nekaj: stric Jože Tomažič, po domače kar Pepi, nam je pokazal, kako se pleče košarica. Pridite in pogledajte!

Sončki

KONČNO DEŽ

6. decembra 1992 smo imeli stoletne vode (in volitve), potem pa dolgo sušno obdobje. Deževati je začelo šele konec marca in prav gotovo so se dežja najbolj razveselili gasilci.

V štirih mesecih brez padavin - razen nekaj snega na pustno nedeljo - so gasilci bistriške občinske zveze posredovali kar v 80-ih primerih, od teh kar 54-krat v naravnem okolju. Goreli so pašniki, travniki, smrekovi in borovi nasadi...

Največkrat je gorelo na Baču, Knežaku, Račicah (kar osemkrat!), na Ostrožnem Brdu, Topolcu, Jasenu, Harijah, Pregarjah, Podgori, Gomancih itd. Kar petkrat je zagorelo na račun požiganja posekanega grmovja ob železniških tirih.

V 70 odstotkih so bili požari namerno podtaknjeni (Račice!), ostali požari pa so bili posledica malomarnosti in nespoštovanja prepovedi kurjenja na prostem. Kazni za storilce pa ostajajo še vedno mile in brez učinka.

Z reorganizacijo Gozdnih gospodarstev in Zavoda za pogozdovanje Krasa je nastal problem čuvanja požarov (maloštevilna delovna sila). Tudi odziv vaščanov je bil pred leti boljši; težje je dobiti pomoč pri gašenju v dopoldanskem času. OGS ima le tri poklicne gasilce; pri gašenju požarov pa sodelujejo še prostovoljni gasilci, gozdarji in policija, pri večjih požarih pa aktivirajo še Občinski štab CZ.

Gasilci še opozarjajo, da bodo po spremembah v skladu z zakonom o denacionalizaciji, lastniki gozdov morali sami poskrbeti za čuvanje (morebitnega) pogorelega območja.

D. P.

34. MEDNARODNI DAN INVALIDOV

Emil Štavar, predsednik bistriškega Društva invalidov pozdravlja udeležence proslave

V nedeljo, 21. marca, so invalidi društev iz Logatca, Cerknice, Vrhnike in Postojne (ki se združujejo v regijo) v Transportovi jedilnici proslavili 34. mednarodni dan invalida.

Več kot dvesto udeležencev proslave sta pozdravila predsednik bistriškega Društva invalidov, Emil Štavar, sekretarja Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve pa je spregovorila o skrbi vladnih organov za invalide v bodoče.

V kulturnem programu sta sodelovali Otroški pevski zbor Osnovne šole Dragotina Ketteja ter Plesna šola Urška. Invalidi pa so se po prireditvi zadržali na družabnem srečanju.

SUMA INŽENIRING d.o.o.

ILIRSKA BISTRICA, PREŠERNOVA 14
Tel.: 067/41-504 Fax: 067/81-042

TRAKTORJI SPET NA CESTAH?

Medtem ko boste brali pričujoči prispevek, se bo prvi del vseslovenskega "kmečkega punta" morda ravnokar dogajal ali pa bo že za nami. Pa vendarle naj zapišemo, kako potekajo (so potekale) priprave na to protestno akcijo, ki bo za Bistričane - za razliko od drugih - že repriza.

Kmečka zveza in Kmetijska zadruga Ilirska Bistrica sta imenovali stavkovni odbor, ki pripravlja bistriški del generalne stavke kmetov, v njem pa so Ivan Boštjančič (Tominje), Ivan Mavrič (Podbeže) in Tonio Janežič (Zarečje).

Prvi del protestne akcije bi moral biti speljan že 15., 16. in 17. marca, vendar so ga zaradi pogovorov med vlado ter Slovensko kmečko in Zadržno zvezo tik pred akcijo odpovedali. Kmetje pa so tudi po teh pogovorih ostali pesimisti, saj jim predsednik vlade Drnovšek in minister Kračun nista mogla obljubiti niti 10-odstotnega povečanja kritja proizvodnih stroškov za kmetijske proizvode. Zdaj se jim s ceno le-teh povrne le nekaj več kot polovica vseh stroškov, zahtevajo pa vsaj 90-odstotno pokritje.

Ivan Boštjančič, ki je tudi koordinatorski priprav na stavko za občini Postojna in Ilirska Bistrica, meni, da sedanji čas zamrznjenih plač ni najbolj primeren za njihovo akcijo, vendar, je poudaril, od

cene mleka (cca 43 SIT v trgovini) kmetje dobi le 20 ali 21 SIT, razliko pa poberejo posredniki - mlekarne in trgovine. Kmetje trdijo, da ne želijo prizadeti potrošnikov, želijo le, da za pridelavo na primer mleka ali mladega pitnega goveda dobijo več, in to iz tistega dela, ki ga poberejo posredniki.

Zato tudi kmetje na Bistriškem (predvsem člani KZ Ilirska Bistrica, saj se do tedaj, ko smo se pogovarjali z Ivanom Boštjančičem in Toniom Janežičem, kmetje druge KZ v ustanavljanju, KZ Brkin, v priprave na stavko še niso vključili) nadaljujejo s pripravami na stavko, ki naj bi bila 30. in 31. marca, nato še 5. in 6. aprila, če do tedaj kmečke stanovske organizacije ne bodo dosegle sporazuma z vlado.

Če generalna kmečka stavka bo, bodo kmetje zadnja dva dneva v marcu s traktorji začasno zaprli magistralni cesti Kozina-Rupa, Pivka-Rupa ter regionalne ceste Ilirska Bistrica-Knežak na petih odsekih na področju bistriške občine (možni bodo obvozi). Stavko bodo nato ponovili še 5. in 6. aprila, takrat pa popolno zaporo omenjenih cest.

D.P.

PREOSVETLJENI TEMNI REALIZEM

V povsem neprimernem ambientu Doma starejših občanov je bila 19. marca odprta razstava pastelov bistrške slikarke Sonje Munih. Enajst razstavljenih slik je postavljenih v prostor, ki ima zelo verjetno malo obiskovalcev poleg tistih, ki jim je stavba bivalno ali delovno okolje. Če še lahko razumemo željo organizatorja približati likovno ustvarjalnost predvsem ljudem omenjene ustanove, pa se ob vstopu v razstavni prostor pokaže ves diletantizem postavitev. Na zastekljene slike pada svetloba iz dveh nasproti si ležečih oken tako moteče, da skoraj ni mogoče zbrano opazovanje slikarskih stvaritev.

Škoda, kajti razstavljene slike zaslužijo veliko kvalitetnejši ambient in precej večjo pozornost, kot so ju lahko deležne v omenjenem prostoru. Razstavljena dela nas po tehniki in tematiki spominjajo na slike drugega bistrškega slikarja, Srečka Srebotiča: fantastične pokrajine, portreti z močnimi simboličnimi reminiscencami in turobno sanjsko vzdušje nam dajo sklepati, da je bistrško okolje morda še posebej stimulativno za ustvarjanje del v magičnem in psihedeličnem slogu. Pri Sonji Munih pa sta poudarjena še dva elementa, in sicer nekako moreča depresivnost, ki veje skoraj iz sleherne slike, in pa tesnoba, ki jo občutimo najbolj ob gledanju portretov z volkovi. Bližina človeškega bitja in volčjega spremljevalca simbolizira notranjo povezanost človeka in njegove animalne nature, neobvladljivost in obenem

prekanjenost človeških instinktov ter temna podzavest, povezano s svetom mrtvih.

Pomenljivo pa je, da avtorstvo slik pripada ženski, torej spolu, ki ima v splošnem več intuicije in ki se zaradi tega bolj zaveda na eni strani destruktivnih sil, ki prežijo v naši podzavesti, in tragike vsakdanjosti življenja na drugi. Zdi se, da se slednjega še posebej zaveda deklica, ki naslonjena na polico okna strmi v nedoumljivo prihodnost. Kot da bi ta (avto)portret želel predočiti dejstvo, da je poleg ženske tudi otrok včasih veliko bolj dojemljiv za realnosti sveta kot odrasel ter da prehod iz sveta otroštva v svet odraslih ni spremljan le s pridobitvijo moči, znanja in avtonomije odraslih, marveč tudi z izgubo občutenja in vpogleda v svet, ki mu je zahodna civilizacija tako zelo rada zanikala vsakršno pomembnost in celo obstoj.

Ivan Valenčič

BAROČNI KVARTET ILLYRICUS ILIRSKA BISTRICA Glasbeni reprezentant našega mesta

Dežele, mesta, kraji imajo marsikaj, s čimer se predstavljajo in postavljajo doma in drugod. In tistemu, ki jih ali kar jih predstavlja, odmerjajo ustrezno pomoč in dolžno pozornost. Po dolgem ali celo zelo dolgem času je naše mesto dobilo predstavnika, ki nas lahko dvigne visoko, daleč čez okvire naših običajnih ozkih pregraj. Baročni kvartet Illyricus Ilirska Bistrica je po svoji sestavi in glasbeni zvrsti, ki jo goji, edinstven v trikotu Ljubljana, Trst, Reka. Ta glasbeni trikotnik, ki je za našo majhnost kar ogromen, pa bi se najbrž lahko še povečal v kakšen obsežnejši geometrijski lik.

Kvartet v sestavi Adnan Zubčević - flauta, Vesna Colazio - violina, Mauro Šestan - violončelo in Bojan Glavina - čembalo, se je na prvem samostojnem koncertu predstavil v bistrški cerkvi sv. Jurija, 28. 2. 1993. Čeprav ob tem zgodovinskem glasbenem dogodku "Bistr" ni bil na nogah, če izvezamo tiste, ki so takrat stali ob številnih šankih, pa ta odlični glasbeni ansambel ostaja ne le glasbeni, temveč sploh najuglednejši predstavnik našega mesta. In vse, kar mu v tem trenutku lahko želimo, je čimdalje glasbeno življenje.

Ivko Spetič

MLADI IN GLASBA

Da je bilo od nekdaj na Bistriškem veliko glasbenih talentov, ne gre dvomiti. Seveda je bilo potrjevanje le-teh na javnih nastopih - kot enem pomembnih dejavnikov za to trditev - kakovostno sila raznolika. Najbolj je bil uspeh odvisen od stanja na osrednji glasbeni ustanovi - glasbeni šoli, od njenih vzponov in padcev. Prerez skozi obdobje nekaj zadnjih let kaže, da smo z rezultati - ob pogojih, v katerih dela bistrški "hram glasbe" in ki niso ravno rožnati - lahko zelo zadovoljni.

To potrjujejo tudi nekateri najnovejši podatki: letos sta se prvič udeležila klavirskega komornega igranja na državnem tekmovanju v Ljubljani tudi naša dva dua: Tadej Kogovšek in Peter Grlica sta nastop na klavirju štiričrtno zaključila solidno, prav tako tudi enak duo Tina Šepc in Gregor Mavrič (mentor obeh dvojic je g. Laszlo Balasz). Po najvišjih lovorikah naši predstavniki sicer niso posegli, saj jih je prav tiste dni krepko pritisnila gripa, a so vendarle pri članih stroge žirije pustili zelo dober vtis in bili ocenjeni zelo visoko.

Tudi na reviji primorskih glasbenih šol (N. Gorica in Gorica) so se predstavili naši učenci. Nastopili so: klavirski duo Mojca in Matjaž Kešanski (mentor B. Glavina), duo flaut Ana in Meta Kirm - ob čembalu Tina Šepc (mentor flautistk - prof. Adnan Zubčević, čembalistke - Laszlo Balasz), Aljaša Jenko je igrala blok flauto (mentor ga. D. Colja) tudi ob spremljavi čembalistke Tine Šepc. Vsi našteti so se uvrstili na nastop v Postojni, na zaključno prireditev z imenom Koncert mladih talentov.

To še ni vse: maja bodo tekmovali v Novi Gorici mladi pianisti - solisti. O naših predstavnikih na tej preizkušnji pa prihodnjič.

D. B.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

novosti v knjižnici

ROMANI ZA ODRASLE:

Šomen, To ni Amerika; Jančar, Posmehljivo poželenje; Kocbek, Dnevnik 1947; Osolnik, Med svetom in domovino; Ob srebrni reki, kratka proza argentinskih Slovencev; Peternej, Štirideset let pozneje - vojakova tožba; Debeljak, Pisma iz tujine; Burroughs, Džanki.

STROKOVNA LITERATURA ZA ODRASLE:

Žuželke - uspešnost množičnosti; Smullyan, Za vedno neodločeno - ugankarski vodič za Godela; Vse o hrani; Dolgan, Sestrski jeziki - učenje slovanskih jezikov; Setveni koledar 1993; Franovič, Zdrav manager - uspešen manager; Zaposlovanje - perspektive, priložnosti, tveganje; Prešeren v upodobitvah; Šumi, Po poti baročnih spomenikov Slovenije; Stopar, Sprehodi po stari Ljubljani; Jezernik, Spol in spolnost in ekstremi; Inkret, Na robu - zapiski jesen 1989-pomlad 1992; Denac, Ko pojem, plešem; Carvacaressi, Kdo je kdo v Bibliji; Looker, obvladajmo stres; Slovenski jezik - zbirka nalog za preizkus znanja; Marčič, Matematika - zbirka nalog za pregledno ponovitev osnovnošolskega programa; Anali koprškega primorja in bližnjih pokrajin, II. del; Zavarovalni slovar; Meihamer, Osnove risanja živali; Rotgans, Risanje prostora; Rihar, Mana iglavcev; Mamilovič, Varstvo sadnega drevja; Balkovec, Prva slovenska vlada 1918 - 1921; Palunin, Naravna lekarna; Deržaj, Planinski pozdrav - ob 100-letnici ustanovitve Slovenskega planinskega društva; Mlakar, Spisi o nadnaravnem; Urban, oblikovanje keramike; Muhič, Svijet modela; Bergant, Z morjem v sebi; Vodušek-Starič, Prevzem oblasti 1944-1946.

LITERATURA ZA OTROKE:

Kunčič, Tinček in Tonček; Mate, Pesek v dlaneh; Harlow, Letni časi; Cash, Električna in magnetizem; Harlow, Rast (vse tri Moji prvi koraki. Veselje z znanostjo); Bitenc, Polžja svatba; Novak, Pozor, hud pes (Zvesti prijatelji, 3).

KNJIŽNICA ODGOVARJA NA
PISMO OBČINSKEGA POSLANCA

Spet se oglašja "užaljeni kolektiv knjižnice", toda le zato, da bralcem SNEŽNIKA pojasni nekatere napačne trditve, ki jih je g. Šenkinc napisal v svojem članku v prejšnji številki. Knjižnica s tem člankom končuje brezplodno polemiko.

Da ne bi imeli bralci SNEŽNIKA napačnih predstav glede zaposlenih v knjižnici, rezultatov dela knjižničarjev, matičnosti, osebnih dohodkov... pa tole:

Zaposlenost

V knjižnici so zaposlene štiri delavke in računovodkinja za 2,5 uri in ne 4 ure, kot je navedel g. poslanec. Delavka, ki čisti v knjižnici, opravlja to le 1 uro na dan, ostali delovni čas pa zavija knjižnično gradivo v PVC folijo, popravlja poškodovano, uničeno gradivo in opremlja knjige.

S pripravniki za določen čas si že tretje leto pokrivamo kadrovski primankljaj, vendar naj poudarimo, da OD pripravnika ne gre iz proračuna, čeprav s pripravnictvom pomagamo mlademu kadru iz brezposelnosti.

Pripravnik svojega dela ne opravlja samostojno, ampak pod mentorstvom, zato ga tudi ne moremo šteti kot strokovnega delavca.

Rezultati dela knjižničarjev

Gospod poslanec naj ne podcenjuje in izničuje rezultatov dela knjižničarjev s "Šenkinčevimi normativi" oziroma izračuni, kajti za naše delo obstajajo republiški normativi, ki jih moramo dosegati, oziroma, ki jih mi krepko presegamo. Dodamo naj še to, da se v knjižnici ne opravlja samo izposoja, ampak je vsak knjižničar zadolžen tudi za druga strokovna knjižnična opravila, ki jih ima navedena v opisu del in nalog.

Matičnost

Da bi knjižnica dosegla matičnost, je potrebnih kar nekaj pogojev, ki jih zahteva Republiški strokovni svet za knjižničarstvo: zadostni kader, prostor (520 kvadratnih metrov), tehnična opremljenost, vsaj minimalni letni prirastek (1600 knjig letno).

Vseh teh pogojev ne moremo izpolniti knjižničarji samo s svojo delavnostjo, ampak so za to potrebna finančna sredstva. Za knjižnico pa le-teh ni bilo nikoli.

Osební dohodek

Občinski sekretariat za gospodarstvo je v skladu s sklepom IS Republike Slovenije in v skladu s kolektivno pogodbo za negospodarske dejavnosti določil vsem družbenim dejavnostim, med drugim tudi knjižnici (2. 12. 1991) koeficiente in dodatke (Ur. l. RS št. 18/91, Ur. l. RS št. 20/91). V knjižnici prevladuje kader z višjo izobrazbo (3 delavke). Tako ima višji knjižničar isti koeficient kot učitelj (2,65). Funkcijski dodatek vodstvenih delavcev, ki se giblje v razponu 0,80 - 1,10, pa je bil ravnatelju knjižnice dodeljen najnižji - 0,80. V knjižnici je bil povprečni OD v letu 1992 33.531,00 SIT (neto), lansko republiško povprečje pa je bilo 36.949,00 SIT. Tako zaostajamo 10 % za republiškim povprečjem.

Lahko bi naštevati še in še, ter se spustili na "hram kulture" sploh ne spodobi. Zato naj končamo z besedami "Le čevlje sodi naj Kopitar!"

Knjižnica Makse Samsa
Ilirska Bistrica

BMD INŽENJERING

KOZLEK

PROIZVODNJA - TRGOVINA - STORITVE d.o.o.

Rozmanova 19, II. Bistrica

TEL., FAX 067/41-630

PRODAJALNA:

VSE ZA KMETIJSTVO IN VRTNARSTVO
KRMILA, GNOJILA, SEMENA,
ZAŠČITNA SREDSTVA.....

NOVI STROJI IN KOMISIJSKA PRODAJA
KMETIJSKE MEHANIZACIJE

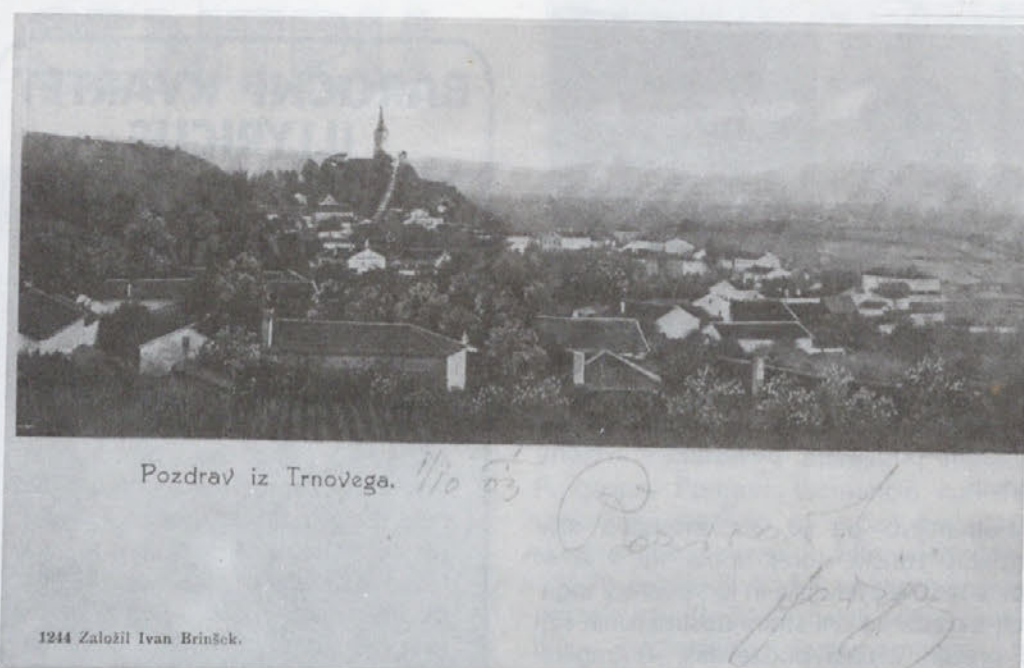
110 LET STOPNIŠČA K SV. PETRU

Na mogočno stopnišče z drevoredom, ki vodi k župnijski cerkvi sv. Petra v Trnovem smo se domačini že tako navadili, da se nam ne zdi nič kaj posebnega. Tujci pa, ki obiščejo naše mesto, zagotovo ne spregledajo te naše domače gradbene in arhitektonske znamenitosti. Skoraj 200 metrov dolgo in štiri metre široko stopnišče nima primere daleč okrog. Kar precejšnjo višinsko razliko od župnišča do cerkve so graditelji domiselno speljali v ravni črti proti cerkvi s 123 stopnicami in 11 stopniščnimi presledki, da bi tako še bolj poudarili vrhni del s cerkvijo.

Prava škoda, da je stopnišče dandanes v tako žalostnem stanju in kar prosi temeljitega gradbenega posega.

Na slikoviti grič z župno cerkvijo in pokopališčem je v prejšnjem stoletju vodila strma in vijugasta pot s trnovske strani. Tik pred cerkvem dvoriščem pa se ji je pridružila še pot, ki je vodila iz Bistrice ob zahodnem zidu pokopališča. Te poti danes ni več, prekril jo je nasad macesnov.

Gradnja ustreznega stopnišča je bila gotovo prepotrebna rešitev. V knjigi POSTOJNSKO OKRAJNO GLAVARSTVO iz leta 1889 zasledimo zanimiv zapis prav o tem našem stopnišču. Kronist je zapisal: "...Iz postaje zavijemo jo po poti proti severovzhodu in dospemo polagoma v desetih minutah do vasi Trnovo. Njena cerkev blesti se nam nasproti malega, nekoliko obrastlega,

Pozdrav iz Trnovega.

1244 Založil Ivan Brinšek.

Lepo vidno cerkveno stopnišče na razglednici Trnovega iz leta 1903

454 metrov visokega griča, prijazno gledaje v lepo ravnino, razprostirajočo se celo tja čez mejo Primorsko. Do cerkve pridemo lahko po mnogih potih. Da, še celo stopnjice kamenene vodijo nas od vznožja griča prav do cerkve v mnogih presledkih. Stopnjice te je dal napraviti s prostovoljnimi doneski župljanov leta 1883 župnijski in dekanijski oskrbnik gosp. Janez Škerjanec, ekspozit Harijski. Z griča, posebno pa s precej visokega

zvonika je krasen razgled po bližnji okolici in njenih belih vaseh, spadajočih k župniji ali fari Trnovski... Trnovo je tedaj štel 108 hiš s 629 prebivalci, sosednja Bistrica pa le 99 hiš in 688 prebivalci.

Tedaj zgrajeno stopnišče s klesanimi kamnitimi stopniščnimi bloki je po dolžini doseglo le dve tretjini današnjega stopnišča. S stopniščem so premagali najbolj strm del vzpetine, za pogrebne sprevede pa so zgradili ozko, v grič

vsekano pot s severne strani cerkve, ki je dosegla širši plato ob koncu stopnišča.

Današnji izgled je dobilo cerkveno stopnišče šele v letu 1926, ko je domači zidarski mojster Janez Logar s svojimi skupino delavcev podaljšal stopnišče do samega praga cerkvenega dvorišča. V novem delu stopnišča je sezidal z obeh strani kamnito ograjo in ob celotnem stopnišču zgradil gladke ovalne odtočne kanale. Le-ti so generacijam domačih otročadi služili kot enkratno drsalistično. Mojster Logar je za gradbeni material tedaj porabil beton in z njim prekril tudi stopniščne presledke starega stopnišča.

Prav v tem času pa so potekali obsežna dela pri gradnji cest proti sedanjemu kamnolomu in Snežniku. Ker so gradnjo naših gozdnih cest narekovali tedanji italijanski vojaški razlogi, so delo izvajale inženirske enote 6. regimenta italijanske vojske in več stotnih pehotcev. Dela so končali leta 1927 v "slavnem 5. letu fašizma". Cerkvni grič so zaradi poglobitve ceste na severni strani lepo obzidali. Nova cesta, predvsem obnovljeno cerkveno stopnišče so tako dali videz resnično lepo urejenega tega dela cerkvene okolice. Od tedaj skoraj ni bilo nobenega posebnega posega na stopnišče ne v okolico. In... posledice sedanjosti, na duši sedanje generacije, ki morajo vendarle kaj storiti, da ohranimo, kar smo v zapuščini podedovali.

Vojko Čeligoj

PRAZNIK NA TOPOLCU

Na 2. postno nedeljo, 7. marca 1993, je koprski škof msgr. Metod Pirih na Topolcu posvetil dva nova zvonova. Ob dejstvu, da v več krajih v Sloveniji kupujejo nove zvonove, in ob izpričani ljubezni našega naroda do ubranena zvonjenja, ta novica ne bi bila nič posebnega.

Vendar le gre za nekaj posebnega. Topolc je namreč kot ena izmed podružnic v župniji Ilirska Bistrica - po besedah škofa Metoda edina v koprski škofiji, ki ima v lasti kar štiri zvonove. Prvi od leta 1922 v zvoniku vabi k molitvi in bogoslužju. Njegov lažji, a starejši brat iz leta 1611, ki mu je v zvoniku delal družbo, bi med vojno moral postati top. Splet srečnih okoliščin je nanese, da se je ustavil najprej v Vidmu in nato v muzeju v Pazinu. Vaščani so s posredovanjem učitelja Vojka Čeligoja leta 1986 zvedeli za izgnansko domovanje svojega zvona in napeli vse sile, da bi ga dobili nazaj. To njihovo prizadevanje je bilo pomembno zaradi starosti zvona, njegove edinstvene okrašenosti in lepote. Veselje ob uresničenju želje je bilo prav zato toliko večje. Hkrati pa so se ob spodbudi domačega župnika g. Bogdana Berceta odločili za temeljito prenovo svoje podružnične cerkvice. Tako so v letih 1986 - 1992 obnovili streho, uredili kor, popravili okna, obnovili fasado, prebelili cerkev in vanjo postavili nove klopi. V prenovljeni cerkvi stari vrnjeni zvon ni bil več sposoben opravljati svojega poslanstva zaradi razpoke po celi višini. Zaradi lepote njegovih okraskov se je tudi preliti zdelo neprimerno. Vaščani so ga postavili v cerkev, kjer je še vedno nema priča nerazumnih dogodkov človekovega sovraštva in želje, da bi posvečene stvari spreminjal v orodje smrti. Morda so take priče prav v današnjih časih, ko podobne

Novi zvonovi na Topolcu (slika V. Čeligoj)

nerazumnosti doživljamo v še večji meri, bolj potrebne kot kdaj koli prej.

Je pa, ob pogledu na ta zvon, v Topolčanih dozorela misel, da v njegovo zameno cerkvi oskrbijo dva nova zvonova. Tako so oktobra 1992 v Feralitu Žalec naročili ulitje dveh novih zvonov in ju kmalu tudi plačali s svojimi darovi in darovi rojakov, ki živijo drugod, tudi v izseljenstvu. V januarju so ju prevzeli, v teh dneh pa v zvoniku že opravljata svoje poslanstvo. Prvi zvon je težak 236 kilogramov, ima ton H in je posvečen sv. Štefanu. Drugi je težak 130 kilogramov, ima ton ES in je posvečen Mariji Devici.

K posvetitvi dveh zvonov se je na 2. postno nedeljo zbralo veliko domačinov, ki jih mrzlo vreme in posamezne snežinke niso motile, da ne bi zbrano sodelovali pri obredu, po katerem je vsak izmed navzočih iz zvonov želel izvabiti zven s svojim udarcem kladi. Lepa duhovna slovesnost se je nadaljevala v prijateljskem klepetu pred cerkvijo in ob praznično pogrnjenih mizah topolških domačin.

Slavko Rebec

BESS d.o.o.

Podbeže 39 - ZALČI
66250 IL. BISTRICA
tel. 067/82-402
067/81-285

Ugoden nakup:

- gradbenega materiala
- vodoinstalačijskega materiala
- materiala za centralna ogrevanja
- italijanska keramika
- teraco ploščice
- topli podi

MOŽNOST NAKUPA NA OBROKE

**Urnik: NON STOP
8 - 18**

SE PREPOROČAMO

MOJA MAMA

Moja mama zove se Zumra. Ima oči smedje boje. Kosa joj je duga, crna i mirisava. Usta su joj mala i slatka, a lice joj je toliko nježno ali je i tužno. Ona bi ipak voljela da je opisujem onakvu kakva je bila kod kuće, a ne kakva je sada, ali meni je svejedno da li je tužna ili ljuta, meni ce za cijeli život moj biti najdražja moja majka.

Senija Šogorović, IV. razred
(Iz prve številke Runolista, lista bistiškega Zbirnega centra)

POKLIČITE NA SVIŠČAKE

Sviščaki so končno dobili brezžično povezavo s svetom. 9. marca sta ljubljanska firma Mobitel d. d. in Podjetje za PTT promet Koper montirali brezžični telefon v Planinskem domu. Planinski dom, ki je v tem času odprt vsak konec tedna, tako lahko od vsepovsod pokličete na številko 0609 613 601. Kličete pa lahko tudi s Sviščakov iz telefonske govornice. Cena žetona je 120 SIT.

MOJ TATA

Moj tata je srednjeg rasta. Ima zelene oči. Nekad su te oči bile vesele, a sada su pune tuge. Te oči me prate, a ujedno i miluju pogledom. U mog tate kosa je svijetlo smedja, a nos normalne veličine. Usta su mu mala, puna nježnosti. Kada me ljube, pune su dobrote, a kada me ruže tada nisu lijepa. Lice mu je okruglo i rumeno.

MOJ TATA ima velike ruke da me grle, a što je najvažnije veliko srce da me toplo grije.

To je moj tata.

Mahir Imširoviš
(Iz prve številke Runosista, lista bistiškega Zbirnega centra)

BOJAN POČKAR

Bistričani poznajo Bojana Počkarja predvsem kot alpinista (mimogrede: konec aprila se s soplezalcem Štefanom Mlinaričem ponovno odpravljata v Himalajo - na Ama Dablam), v tokratnem pogovoru z njim pa bo tekla beseda predvsem o projektu oživiljanja Brkinov.

Bojan Počkar je doma s Prema, trenutno pa živi v Ljubljani in v zasebnem podjetju Oikos d. o. o. Svetovanje za okolje, ki vodi omenjeni projekt. Ima status raziskovalca v Enoti za gojenje gozdov na Gozdarskem oddelku Biološke fakultete v Ljubljani, pripravlja pa doktorsko delo o revitalizaciji in delovanju gozda na nizkem (sežansko-komenskem) krasu.

Katero so dejavnosti podjetja OIKOS d. o. o.?

Podjetje OIKOS d.o.o. so pred tremi leti ustanovili taborniki (Jernej Stritih), njihovo prvo delo pa je bila inventarizacija divjih odlagališč, tako da imamo zdaj podatkovne baze o le-teh za več slovenskih občin.

Ena od dejavnosti podjetja je tudi ekološko izobraževanje. Med drugim smo do sedaj dvakrat (1991, 1992) organizirali raziskovalna tabora v Trentu, kjer smo izdelali nekaj načrtov za izboljšanje položaja tamkajšnjega prebivalstva (preprečitev propadanja kulturne krajine, ohranjanje atraktivnosti doline; potenciali za razvoj turizma, študije naravnih znamenitosti...).

Organizirali smo tudi tri taboro v Brkinih: Brkini 1990, Celovit pogled na pokrajino, leta 1991 Razvoj biokmetijstva v Brkinih ter v lanskem letu krajinsko-ekološki in etnološki tabor; vsi trije pa so potekali na območju Hrušice in Obrova.

Verjetno boste s tabori na Bistriškem nadaljevali. Kdo so udeleženci le-teh in kje morebitni interesi dobijo informacije?

Taborov se udeležujejo srednješolci in študentje, informacije dobijo v posebni brošuri, ki jo pošljemo na šole, sicer pa razpis objavimo v Uradnem listu. Organizacijsko delo in pridobivanje sredstev poteka prek Društva za prostovoljno delo MOST (Eva Smiljan), naslov društva pa je Ljubljana, Breg 12.

Za konec letošnjega avgusta pripravljamo ekološki tabor na Premu, preučevali pa naj bi naravne možnosti v okolici Prema. Mecena taborov sta do sedaj bili Mestni sekretariat za raziskovalno dejavnost Ljubljana in Ministrstvo za šolstvo in šport.

- Pri izdelavi projektov v Trentu, ste verjetno dobili precej izkušenj, ki jih lahko zdaj uporabite v Brkinih. Kakšna je razlika med Trento in Brkini?

Bistvena razlika med Trento in Brkini je, da je bilo Trentarje veliko težje motivirati, zainteresirati, saj je med njimi zelo malo mladih ljudi. Zdelo se nam je, da so ves čas obremenjeni z občutkom, da jim je država nekaj dolžna, da so oni tako nemočni pod tistimi bregovi, da bi jim država morala nekaj urediti. Zelo pa smo navdušeni nad zainteresiranostjo Brkincev, tako da z njihovo pomočjo prehitavamo celo Ministrstvo za kmetijstvo, v okviru katerega potekajo CRPOV-i (Celovit razvoj podeželja in obnove vasi).

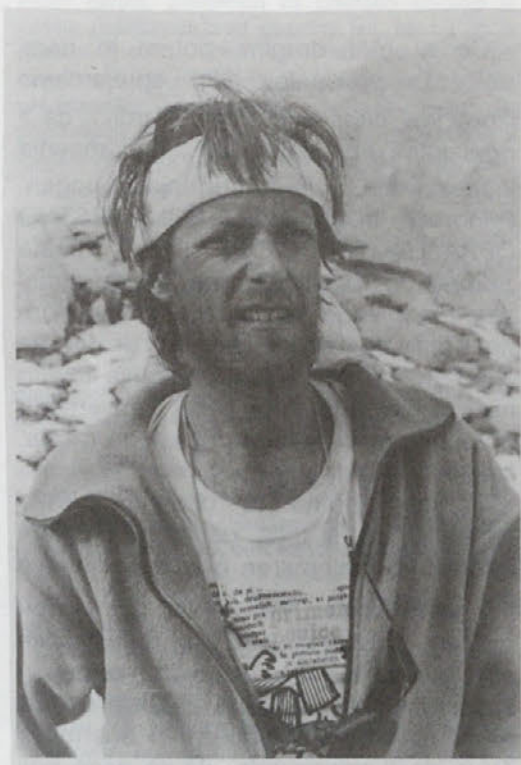
- Kako je prišlo do povezave projekta CRPOV - podjetje Oikos - občina Ilirska Bistrica?

Mi smo se najprej pogovorili z ljudmi, ki delajo na projektih CRPOV, povedali smo jim, da smo imeli te in te taboro v Brkinih, da se nam to področje zdi zanimivo in da bi tam začeli z raziskovanjem podeželja. To se je ujemalo z njihovim programom CRPOV.

Ministrstvo za kmetijstvo je do sedaj precej vlagalo v razne melioracije, izsuševanja... na Bistriškem, vendar je korist od tega imelo le malo ljudi. Sredstva za te namene naj bi se zdaj vlagala v preučevanje naravnih možnosti, za razvoj konkretnih območij pa bi morali zainteresirati čimveč tamkaj živčih ljudi. Spoznati moraš kraj in ljudem ponuditi tisto, kar bi tudi sami radi delali in kar bi jim dolgoročno prineslo profit.

Ministrstvo ima inicialni denar, in ta sredstva nakaže občinam, občina pa izbere strokovnega izvajalca. Za razliko od toliminske občine, kjer smo najprej oddali svojo ponudbo za strokovno vodenje razvojnega programa Trente (o njej smo imeli namreč že veliko narejenega) in kjer smo naleteli na precejšnjo nefleksibilnost, so bili bistriški "občinarji" zelo zainteresirani. Ker smo bili edini strokovni izvajalec, ki se jim je ponudil, smo bili izbrani.

Zdaj od občine dobivamo nekaj sredstev vnaprej, nekaj pa za opravljeno delo. Do zdaj smo porabili približno polovico teh inicialnih sredstev. Za ta denar moramo preučiti naravne možnosti, pripraviti programe in zainteresirati domačine. Za vsak podprojekt (brkinska slivovka, turizem v Hrušici, Premski grad...) moramo kandidirati na Ministrstvu za kmetijstvo za kredite, nepovratna sredstva, sredstva za demografsko ogrožene.

Bojan Počkar v baznem taboru po vzponu na 5300 metrov visoko Kumbhakarno maja 1992

- Kako daleč ste prišli do sedaj v pripravi programa celostnega urejanja podeželja in obnove vasi na območju KS Prem in KS Hrušica?

Kot sem že rekel, nas zelo veseli interes prebivalcev. Zgleda, da ti ljudje nikoli niso imeli programov, ki bi jih pripravili strokovnjaki, zmeraj so morali kombinirati sami z denarjem, ki so ga pač imeli: malo sadjarstva, malo živinoreje, malo poljedelstva, vse skupaj pa ni bilopreveč dobičkonosno.

Občina je izvedla natečaj za izdelavo blagovne znamke za brkinsko slivovko in kot najboljšo ponudbo so izbrali predlog Romea Volka. Gre za oblikovanje steklenice, etikete, embalaže ipd. Prvih enajst vzorcev slivovke različnih starosti je že v postopkih analize na Biotehniški fakulteti pri prof. Hribarju. Znamko bo treba zaščititi, čaka pa nas še raziskava trga. Prof. Hribar bo imel na Premu predavanje o žganjekuhi in izboljšavah, prva predstavitev blagovne znamke in pokušina pa bo organizirana to pomlad na Premskem gradu.

Poteka tudi obnova sadovnjakov (Vičič Vianej), ti so majhni in razpršeni. Za ta podprojekt je že skoraj pripravljena vloga za Ministrstvo za kmetijstvo. Po neuradnih informacijah je to ministrstvo oziroma program CRPOV dalo zagonska sredstva 30 do 50 občinam, resno pa jih na tem dela 14. Mi smo menda z vsemi podprojekti in zainteresiranostjo domačinov prodrli najdlje. Upamo, da je to res in da bomo obetana sredstva res kmalu dobili.

Domačini so sami evidentirali vse interesente in sadovnjake. V tej začetni fazi bomo morali prijaviti še podprojekt "suho sadje" in povabiti strokovnjake, da bodo zainteresiranim obrazložili tehnološki postopek.

Četrty podprojekt je biokmetijstvo, za katerega pa se zanima manjše število ljudi. Verjetno bi jih bilo več, če bi dosegli za bio pridelke vsaj enako ceno na trgu, kot jo imajo drugi, ne-biokmetijski pridelki.

Peti podprojekt oživiljanja Brkinov je sanacija divjih odlagališč, šesti pa razvoj turizma v Hrušici in na Premu. Premski grad je, seveda, največji zalogaj, za katerega še ne vemo, kako se ga bomo lotili.

Glavni financer programov je Ministrstvo za kmetijstvo, odprte so še zadeve na bivšem Ministrstvu za drobno gospodarstvo ter na Skladu za demografsko ogrožena območja, preučiti pa moramo še ostale vire.

Naj povem še to, da v OIKOS-u delamo na področju Brkinov trije. Jaz sem bolj formalni vodja, največ pa "na Brkinih" dela Roman Šimec, dipl. etnolog in absolvent geografije.

Domačini nam kar telefonirajo na podjetje, ker nekaj hočejo, pa še sami ne vejo, kaj; na primer, naj naredimo program upravljanja konkretne kmetije; a mi nismo pospeševalci. Interes je res ogromen in čudim se, kako "občinarji" tega nikoli niso znali izkoristiti.

- Hvala za pogovor in srečno pot v Himalajo!

Dragica Prosen

BODO TUDI PODGRAJE ZAŽIVELE?

Svetega Jožefa so Podgrajci proslavili na svojstven način. Eden najstarejših (če ne najstarejši) prebivalcev vasi, Jožef Uljan, je sovaščanom podaril dve jagnjeti, ki so ju spekli ob novem balincu, priljubljenem vaškem zbirališču.

Pobuda za ta vaški praznik je nastala iz želje, da bi tudi Podgraje začivale. Po februarjem sestanku s predstavniki občine, ki so ga sklicali predvsem zaradi problema pomanjkanja pitne vode, so Podgrajci začeli resneje razmišljati o delu in življenju v vasi pa o svoji (ne)organiziranosti. Ivan Ličan in Karlo Celin sta povedala, da so z delovno akcijo uredili pot do glavnega vaškega vodnega zajetja, po kateri bodo gasilci zdaj lahko dovažali vodo. Sami bodo morali najti sredstva za ureditev kanalizacije, še vedno pa čakajo (kljub obljubam in posredovanjem) na zabojnik na z odpadki obdanem pokopališču ter na dva zabojnika v vasi. Razmišljajo tudi o novem svetu krajevne skupnosti, v kateri pa naj bi bila le vas Podgraje.

HRUŠIČANI POLNI NAČRTOV

Hrušica, vas, ležeča ob cesti Kozina-Rupa, šteje približno 95 hiš in 250 ljudi. O Hrušici pišemo zato, ker v zadnjem času doživlja pravi preporod. Povod zanj je, kot pravijo njeni prebivalci sami, projekt oživiljanja Brkinov.

Nov Svet krajevne skupnosti in delovne akcije

V KS Hrušico sodijo še Male Loče, pred kratkim pa so izvolili nov Svet krajevne skupnosti: Branko Mavrič, Ester Juriševič, Miro Kocjančič, Franc Poropat, Marjan Ladič in Darko Tominc. Udeležba na delovnih akcijah ni problem, malodane vsa vas se je zbrala na dosedanjih treh: v prvi so počistili divja odlagališča smeti, v drugi in tretji pa so očistili in uredili zaraščene poti do vasi in v vasi.

Vabilom na sestanke, kjer so obravnavali dokumente o prostorsko ureditvenih pogojih v občini oziroma KS in kjer so natančno predstavili program za oživiljanje Brkinov, so se Hrušičani radi odzvali.

Cilji so jasni, potrebujejo le pomoč

Nov poskus revitalizacije Brkinov jih zelo zanima, vendar so, kot priznavajo, nezaupljivi, saj so vsi dosedanje načrte padli v vodo. Sodelovanje vasi ni problem, tudi nezaupanje bo manjše, če se bodo kmalu pokazala konkretna dejanja. Zanimali so se za nasade sliv, pa

tudi za turistično ponudbo, saj je v Hrušici precej praznih ali nedokončanih hiš, vendar manjkajo denar, subvencije, konkretno... "Mi vemo, kaj bi iz Hrušice radi naredili, potrebujemo le pomoč za realizacijo".

Cilji so jasni: kmečki turizem, obnova starejših gostiln, domače obrti (sušilnice sadja, kočare, čebri, metle, steklarska delavnica), mehanična delavnica, trgovina, krožna naravoslovna pot, dolga približno tri ure hoda v povezavi s stezo za kolesarjenje, jahalni šport.

V bližini Hrušice ležijo slepe doline, stičišča brkinskega fliša in kraškega apnenca (zaščitena pri Malih Ločah, pa še Jezerina, Hotična, Odulna), kjer ponikajo hudourniki, ki pritekajo z brkinskih pobočij, in na dan spet pridejo v Rižani; v okolici Hrušice je zanimiv tudi kraški podzemni svet - možnost za

Po delovni akciji

vodene izlete.

Še dandanes je priljubljeno vaško shajališče pri stari lipi v sredini vasi. Za sv. Marka, 25. aprila, so včasih pod lipo licitali "kapuzišča", kale in čiščenje kanalov. "Kapuzišče" je bila kvadratni meter ali le nekoliko večja krpa dobre zemlje, last posameznika ali skupinska, na kateri so vzgajali sadike za zelje (še danes so znani primeri, da si meter zemlje lasti več ljudi), boljše zemljo iz kalov in kanalov pa so si lahko vozili na vrtove.

Kulturna dejavnost

Na škormate naj le spomnemo, čeprav so se v Hrušici letos ponovno pojavili šele po kakih petindvajsetih letih. S pomočjo ZKO so ustanovili svoje Kulturno umetniško društvo, ki naj bi že za letošnje opasilo, ali še bolj po domače za sv. Marino, pripravilo pestro ponudbo značilnih kruhov, potic in izdelkov domače obrti, jeseni pa že organiziralo praznik "čjšp". Domači mladini, ki ima tudi sama velike načrte, bodo pomagali urediti športno igrišče, do katerega morajo še napeljati vaško razsvetljavo.

Upajmo, da bodo odgovorni tokrat res znali izkoristiti ustvarjalno vzdušje vasi (tudi Prema, ki mu bomo več pozornosti posvetili v naslednji številki Snežnika), tako v prid njenih prebivalcev kot tudi celotne občine.

D.P.

REKA BISTRICA IN "VELIKA VODA" SRAMOTA ZA NAŠO OBČINO

Nekateri zelo težko gledamo umiranje reke Bistrice in Velike vode. Lansko in predlansko leto smo se že veselili - voda je spet čista, ribe živahno plavajo, ljudje ob reki so zadovoljni in otroci v Vremški dolini celo čofotajo po vodi ob poletni pripeki.

Država je v sanacijo reke Reke vložila ogromno denarja, vendar je končni rezultat pičel. Obe akumulacijski jezери imata nalogo kot kotliček v stranišču - vso nesnago morata splakniti v Škocjanske jame. Da ne bo pomote - temu se bolj fino reče - bogatenje vod reke Reke in vzdrževanje biološkega minimuma.

Stanje voda se je od lanske jeseni sem obupno poslabšalo. In kje je vzrok? Vzrok je na dlani. Nizek vodostaj obeh rek nam je omogočil, da vidimo v strugah vse mogoče odplake in odpadke. Ko je prej voda po obilnem deževju narasla, smo vse odplake elegantno spustili v vodotoke, običajno ob nedeljah in ponoči. Sedaj pa dežja že dolgo ni bilo in tako ni moč skriti naše INOVATIVNOSTI!

Kako elegantna rešitev je v tem, da smo prekinili glavni kanalizacijski vod, kolektor (poln industrijskih in komunalnih odpadkov) na pol poti med Bistrico in Topolcem. Tako ne vohajo niti ne vidijo ne Topolčani ne Bistričani, kaj teče v Veliko vodo. Pogruntavščina in pol!

Če utegnate, se odpravite na sprehod ob bregovih potokov Sušec, Kukčevka in ob reki Bistrici. To je zgodba zase! Ljudje, ki živijo tu, ne potrebujejo ne smetnjakov ne kontejnerjev - vse zmečejo v vodo, zraven pa vso zadevo poplaknejo z vsebino iz svojih stranišč.

OB UREDITVI NOVEGA GASILSKEGA DOMA OSTALI SAMI

Na nedavnem občnem zboru so člani GD Ilirska Bistrica opravili obračun svojega dela v preteklem letu. Na operativnem področju so bistriški gasilci posredovali kar 77-krat od vseh 110 intervencij v vsej občini. Na vseh intervencijah je sodelovalo 351 gasilcev, opravili pa so 838 ur gašenja.

Tudi delo na ostalih področjih je bilo uspešno. Z ekipo pionirjev so se udeležili državnega tekmovanja na Ptuj in s starejšimi gasilci v Mengšu. Na občinskem gasilskem tekmovanju sta sodelovali ekipi pionirjev in mladincev. Poleg priprav ekip na tekmovanja, pa so imeli operativni člani usposabljanje z gasilsko tehniko in opremo društva.

Pripravili so tudi srečanje s člani pobratenega GD iz Opatije.

Na občnem zboru so s tajnim glasovanjem izvolili nov upravni odbor. Predsednik je postal Pavel Mavrič, poveljnik pa Željko Jenko.

Novo izvoljeno vodstvo pa v tem mandatu čaka velika in odgovorna naloga, saj bo potrebno pričeti z urejanjem prostorov novega gasilskega doma v vojaških objektih v Trnovem. Vsa skrb je namreč prepuščena gasilski organizaciji, ker dodatnih proračunskih sredstev, kot je bilo rečeno na Izvršnem svetu, za to investicijo ne bo, pa čeprav gasilci menijo, da bi za gasilski dom morala poskrbeti država, saj sami vložijo že dovolj svojega prostovoljnega dela.

Boža Rozman

Če ni mar drugim, potem je nam, ribičem, prekipelo. Ne sprejemamo izgovorov onesnaževalcev, ki trdijo, da z odplakami oni nimajo nič. Tudi mnenje inšpekcijskih služb je na majavih nogah. Priporočili bi jim le to: BOLJ VESTNO OPRAVLJAJTE SVOJE DELO. Imate zakone in pravilnike, na drugi strani zasvinjano vodo - pa ukrepajte! S prstom ne bomo kazali na nikogar, dokler ne zberemo dokazov. Tudi zapiranja tovarn ne zahtevamo, saj se zavedamo pomembnosti vsakega delovnega mesta. Hočemo le čisto vodo!

In kako bomo to dosegli? Veliko naredimo že s tem, da sami pri sebi odpravimo malomaren odnos do narave in naših voda. Prevečkrat sta vzrok izpustu odpadnih vod iz industrijskih obratov v reko Reko malomaren odnos in slaba delovna disciplina zaposlenih. Že nekaj člankov v časopisih in snemanje TV je dosti pripomoglo, da so vode bolj čiste. Upamo, da ne za kratek čas.

Zmoremo in hočemo!

Napravimo vse, da bodo naše vode spet čiste in polne življenja.

RD Ilirska Bistrica
Ekološka komisija

RTV SLOVENIJA

PRIPRAVLJA ODDAJO

ALI "VELIKA VODA"
ZOPET UMIRA

ODDAJA POTEKA V ŽIVO

POKLJČITE
VPRAŠAJTE
KOMENTIRAJTE

BISTRIŠKI PONTE ROSSO

Vsakega prvega in šestnajstega v mesecu imamo v Bistrici semenj. Pa kaj zato, boste rekli. A ni tako. Tu naprej se začno težave, ki jih imamo stanovalci Cankarjeve in Adamičeve ulice. Že navsezgodaj prične ropotati železo ("štanti"), včasih si kakšen prodajalec navije muziko na ves glas in da o avtih ne govorimo. In tu je največji problem.

Če zgodaj zjutraj ne odrineš od doma, se ti zgodi, da moraš po celem Placu iskati lastnika avta, da se umakne in da lahko pelješ otroke v vrtec, greš v službo ali po opravkih. Da o tem, kar se dogaja potem, ko prideš domov, sploh ne govorimo. Namesto enega parkiranega avta imaš pred hišo javno parkirišče.

Zatorej predlagam odgovornim ljudem v krajevni skupnosti, da semenj preselijo kam drugam ali v najslabšem primeru uredijo primerno parkirišče za vozila prodajalcev.

Prizadeti stanovalci so mnenja, naj se semenj preseli v "Guranji kraj" ali Park Nade Žagar, kjer ni takega prometa, ali pa ga sploh ne bo.

Nenazadnje se vprašam, kaj počno ti naši občinski možje, kje so

CARCIONE FRANCESCO Ispettore comunale

Ne vem prav natančno, kakšen naziv je imel Carcione Francesco; ali je bil poliziotto, ispettore municipale ali comunale. Opravljal pa je delo, povezano s komunalnim redom v takratni Villa del Nevoso, kakršenkoli je že bil njegov uradni naziv.

Prav tako ne vem, kdaj ga je tedanja mestna oblast nastavila. Verjetno tam po letu 1930, torej pred približno šestdesetimi leti. Takrat je naše mesto zmoglo imeti uslužbenca, ki je skrbel za komunalni red. Danes bi mu verjetno rekli komunalni inšpektor zato, da bi sedel v pisarni in tam sestavljal analize, statistike, plane in druge podobne uporabne zadeve. Ne, Carcione je bil redar, ki je krožil po mestnih ulicah v občinski uniformi, opisoval, pregledoval, kdaj spregledoval in kaznoval na "licu mesta", mandatno, kršitelje, ki so metali smeti v strugo, pometali pred tujim pragom namesto pred svojim in počenjali še druge, danes še bolj vidne nečednosti. Takrat je bila znana "multa" "dieci e dieci", deset (lir) in deset ("čntežmu").

Zaradi teh kazni redarji niso bili priljubljeni med kršitelji, tudi takšni, kot je bil Carcione Francesco, po značaju dobričina. Mesto pa je le dobivalo urejeno in čisto podobo in marsikdo, ki je vseprek metal po tleh in povrh še čikal in pljuval, se je - če ne zlepa, pa zgrda - navadil na mestne novodobnosti.

Danes, po toliko letih, komunalnega redarja nimamo več. Nihče ne meče smeti v strugo ali za bližnji grm, nihče ne lepi neregistriranih plakatov, kamor se mu zljubi, kadilci odmetavajo svoje čike in prazne škatle od cigaret izključno v za to postavljene posode... in tako "Carcione Francesco" ostaja samo še

spomin na davno preteklost. In škoda, naša sedanost nima od kakšne ure preteklosti kaj več kot spomin.

Ivko Spetič

PRIPOMBA

Res je, da je "urejena preteklost", piše Ivko Spetič, še vedno spomin resnici na ljubo pa moramo povedati, da je naša občina končno dobila komunalnega inšpektorja, to je Karmel Pugelj. Svoje prostore ima v provizorij

za občino (hodnik levo), upajmo pa, da bo nova komunalna inšpektorica v pisarni le v času uradnih ur, sicer pa čimveč "na terenu".

Pa še uspešno delo ji želimo!

KMETIJSKI NASVETI

S prvim spomladanskim soncem pričnejo tudi prva dela na vrtu. Vsak želi na svojem vrtu pridelati čim več okusne in zdrave zelenjave za domačo uporabo. Zato pa je potrebno vrtnarje omogočiti čim boljše rastne pogoje. Lahko začnemo kar s pripravo tal. Najprej pograbimo grob organskega material, ki pozimi ni čisto strohnel. Ostanke prenesemo na posebno mesto določeno za pripravo komposta.

Vsak lastnik vrta naj bi imel tudi kompostni kup. Na kompostni kup spadajo vsi odpadki rastlinskega izvora kot so listje, trava, ostanki zelenjave, kuhinjski odpadki - nikakor pa ne bolne rastline. Za gnojenje uporabimo hlevski gnoj, zeleno gnojenje ali rudninska gnojila.

Zemljo pognojimo, temeljito prelopatimo, pri gnojenju s hlevskim gnojem (uporabimo uležan hlevski gnoj) nam le-ta ne sme ostati na površini zemlje. Oblikujemo gredice, prerahljamo tla in odstranimo že kaleče plevela.

Zelo je primerno, če načrtujemo zelenjavni vrt z mešano zelenjavo. Tem pa moramo upoštevati določena pravila, ker se pač vse rastline prenašajo med seboj enako dobro.

Temeljna pravila za uspešen mešan zelenjavni vrt so:

- rastline so različno zahtevne glede hranilnih snovi, imamo npr. velike srednje in majhne porabnike hranilnih snovi; na gredico nikoli ne sadimo skupaj samo velikih porabnikov, ker bi le zemljo preveč izčrpali; skupaj sadimo menjavamo na gredi velike in majhne porabnike, pa tudi srednje porabnike; velikimi ali malimi porabniki;
- kolikor bolj zelenjava pokriva zemljo, tokiko manj se nam bo treba boriti z pleveli, kajti tudi pleveli potrebujejo svojo rast svetlobo in hranilne snovi;
- zelenjava, ki raste skupaj, naj ne zre ob istem času; tako bi spet imeli prazno gredo, ki bi bila izpostavljena vremenskim neprilikam (dež, veter...).

V marcu in aprilu lahko že sejemo nekatere vrtnine na prosto, seveda pa to odvisno od vremenskih razmer.

Podrobne informacije glede vrtnarjenja dobite pri kmetijski svetovalni službi, 41 895.

inšpekcije, saj vendar vemo, da so v tej ulici doma naši gasilci, pekarna pa cel kup nezadovoljnih prodajalcev, ki jim malodane zaprejo vhode v trgovine, in še in še bi lahko naštevali.

Upam, da naše težave ne bodo naletete na gluha ušesa in se bo problem rešil tako, da bo koza ostala cela in volk sit.

P.S.: Sicer pa naj se vsakdo izmed vas prša: "Kaj pa, če bi jaz stanoval v tej ulici, kako bi reagiral?"

R. in A. Tomšič

VINKA ZAKRAJŠEK

PRELOŽE, 16. marca

Pravi, da je z dušo in telesom Brkinka, zato tudi ni odšla v Nemčijo, kjer so ji ponudili stalno zaposlitev. Za Nemce je takrat oblikovala in poslikavala stenske ure, ki so se dobro prodajale. Zdaj ji je včasih žal, da ni odšla. Če pa bi odšla, bi ji bilo žal, da ni ostala. Izseljevanje iz Brkinov jo zelo boli. Če še nekaj časa ne bi bilo ceste, bi se do konca izpraznila tudi Prelože.

Raziskovanje zgodovine domače vasi jo je privedlo tudi na Volosko, kjer je našla kronike o prvih krajih. Živi v dobrih petsto let stari hiši. Hram, zidan v petnajstem stoletju, skozi katerega danes poteka pot, v zaprti dvorišče ("tako, da niti ne vem, da je bila burja"), so požgali že Turki. V kotu hrama je dolgo časa tičal železen predmet z ornamentom - konji in črko O, pa so ji ga odnesli, še preden se zvedela, da so ga tu pozabili Turki in da črka O pomeni Otoman.

Živi sama. Bere Primorske novice in posluša radio. Danes so na Radiu Trst opravičevali domobranstvo in belogardizem. Hudo ji je bilo, ko je poslušala to "pranje" zgodovine. Če bi imela telefon, bi poklicala v oddajo, pa saj se je ta kmalu končala. Verjetno je v oddajo klicalo preveč ljudi. Nekoč jo je obiskal Anglež, nečak angleškega oficirja misije, ki je med vojno prespala v hiši njenih staršev. Tudi za Angleža so stvari bile jasne: Italijani in Nemci so bili okupatorji in vsakdo, ki je sodeloval z njimi, je bil izdajalec svojega naroda. Vinkin oče je bil v Mathausnu, eksperimentiranje z zdravili na njegovem telesu mu je pustilo posledice za vse življenje... Kaj zdaj to govori! Primorska, ta čudovita Primorska je petindvajset let trpela pod okupatorjem in ve, kaj to pomeni! Tu ni bilo izdajalcev. In zdaj ta grozna posilstva v Bosni! Zakaj mora biti ženska, ki mora biti nežna, saj vzgaja tako nežna bitja, vedno prva žrtev vojnega nasilja?

Vinka nenehoma teka po nizko obokani sobi ("saj itak veliko presedim med slikanjem"). Med kratkimi premori slišiva le taktanje stenske ure. S to uro je njena mama bežala pred Italijani v grapo. Ura ji je padla, zagledali so jo italijanski vojaki in misleč, da gre za tempirano bombo, so jo - preklinjajoč vse brkinske beštije - ucvrli nazaj proti hišam.

"Vas je kaj strah, ko ste vse dneve in noči sama v tej hiši?"

Ne, nikadar je ni strah, odgovarja, je pa letos prvič doživela, kaj pomeni, ko ti gre strah do kosti in ti kri zaledeni v žilah. To je bilo 22. januarja, naslednje dni so časopisi poročali o čudnem dogodku - nenavadni eksploziji v Reggio Emilii. Okrog ene ponoči so začele mijavkati mačke. Vinka je stopila na dvorišče in slišala prtajeno cviljenje psa. Ko je pogledala proti obzorju, je zagledala zelen in rdeč snop svetlobe, ki se je dvigoval proti nebu. Utegnila je le v grozi zajeti sapo in prizor je izgubil. Takrat je bil strah že v kosteh in kri v žilah je bila ledena.

"Kako prenašate samoto in tišino?"

Samoto mora imeti, da lahko slika. Veliko pa ji pomenijo pogovori s prijatelji in znanci, ki jo

obiskujejo. So čudovita osvežitve, po kateri spet veliko naredi. Steklenice za brkinsko slivovko je začela poslikavati pred desetimi leti. Morda jih je poslikala petsto, morda tisoč, odnašali so jih po vsej Evropi. Včeraj jih je petdeset oddala Japoncu, predstavniku Nissana za poslovna darila. To pripoveduje, medtem ko cepi drva, in mimogrede navzgor, da je najtežje slikati po naročilu. A kaj ko...

V nadstropju si je Vinka uredila majhno galerijo, v kateri hrani tudi starine. Na stenah visijo slike: brkinska ognjišča, krajine, kovčki pred odhodom in kovčki ob vrnitvi v napol porušeno domačijo, zgodbe o življenju in minevanju, vinske kaplje slovesnega trenutka ali pa solze žalosti ("vse odteka nazaj v zemljo")... Slikarka pravi, da je njena prednost, da je prva in Brkini nudijo še ogromno neupodobljenih motivov. Pač pa so v tej pokrajini gotovo živeli številni talenti, ki so se porazgubili.

Kritikom njenih del je všeč njeno slikanje dvojne svetlobe v prostoru: svetlobe dneva in svetlobe ognja, ki tli na ognjišču. Bere knjige o umetnosti, izobraževala se je v dopisni šoli v Nemčiji, zdaj navezuje stike s podobno francosko šolo. Splošno znanje je zelo pomembno za vsakega človeka, tudi sama se mora stalno izpopolnjevati in eksperimentirati.

Zelo jo je prizadelo, ko je nekdo v zvezi z njenim delom zapisal "naiva ni umetnost". Po tem je že mislila odnehati. Pa se je našel nek Nemec, ki ji je povedal, da je neka ženska, ki je od Vinke za "miloščino" odkupila sliko, to sliko preprodala v Nemčiji za denar, s katerim si je plačala pot v Kanado. Pravi, da si mora vsak javno delujoči človek čimprej nadeti trdo kožo, se učiti in vztrajati.

Razstavlja je v Bistrici, Postojni, Trstu, na Reki, po tovarnah, največjo in zanjo najbolj pomembno razstavo pa je imela doma, v svojem hramu. To je bilo leta 1975, ko je Maks Zadnikar predstavil svojo knjigo "Istrski odred". Bil je mrzel dan in prvokrat razstavljene motive v domačem okolju si je - kot pravi Vinka - v šestih urah ogledalo 4600 ljudi. Zvezek je bil poln podpisov. Zdaj upa, da bo aprila lahko spet razstavljal v Ilirski Bistrici.

Dragica Prosen

TRGOVINA
AMA

ROZMANOVA 39
TEL. 067/82-329

VAM NUDI HRANO ZA DIABETIKE
ČAJ ZA ZNIŽEVANJE HOLESTEROLA
IN DRUGO ZDRAVO HRANO

NERAFINIRANA OLJA,
RAZNI KOSMIČI,
MOKA AJDOVA,
GRAHAM,
RŽENA,
ALGE,
ČAJE IN GLINO OD ASIČA

rojstva, poroke, smrti

V letošnjem februarju se je v občini rodilo deset otrok, poročili so se štirje pari, umrlo pa je dvanajst Bistričanov.

SNEŽNIK

Ustanovitelj: Borislav Zejnullović
Izdajatelj: Grafični atelje
Glavni in odgovorni urednik:
Borislav Zejnullović
Uredništvo: Ivko Spetič, predsednik,
Franc Gombač, Sergij Šlenc,
Ester Mršnik, Stojan Šestan,
Novinarka: Dragica Prosen
Lektorica: Helena Rosa
Naslov uredništva:
II. Bistrica, Bazoviška 40
tel/fax 067/81-297
Tisk in oblikovanje:
Grafični atelje
Naklada: 1500 izvodov

SNEŽNIK

UREDNIŠTVO: BAZOVIŠKA 40, 66250 ILIRSKA BISTRICA, SLO

NAROČILNICA

ime in priimek:

se naročam na časopis Snežnik.
Prosim, da mi ga pošiljate na naslov:

V _____, dne _____

Podpis: _____

VPLIV PRAVILNEGA SEDENJA
NA POKONČNO DRŽO
IN DRUGE ZGODBE

V Domu na Vidmu postaja živahno. Tudi nekaj kulturnih prireditev se je že zvrstilo. Ko je gostovalo novogoriško gledališče z Njim, igralskim genijem, filmsko in TV zvezdo, najbolj priljubljenim in osovraženim obenem, južnjakom, ki naj se takoj vrne, od koder je prišel, saj nesramno odjeda že tako tanko rezino kruha slovenskim umetnikom, itd., sem bil na koncu predstave (pa tudi ob koncertu Primorska poje 93) ob pogledu na odhajajočo množico ves srečen. Ljudje so hodili dostojanstveno, vsi zravnani in zatopljeni v vsebino pravkar videnega in slišane. Pa sem se nekoliko zmotil. Pozneje sem zvedel, da je bila nevsakdanje pokončna hoja posledica dvehurnega sedenja na ortopedskih stoli (nekateri so zmotno menili, da so kuhinjski).

V Domu namreč že nekaj časa uporabljamo več vrst stolov: že omenjeni so najbolj zdravi, saj jih uporabljajo tudi na sejah občinske skupščine. Dokazano je, da so si poslanci ob večkratni uporabi tako utrdili hrbtenice, da velikokrat vzdržijo na maratonskih sejah do konca in so včasih tudi sklepčni.

Nekoliko slabše se sedi na sediščih, ki jih vsakokrat po ritualnem postopku pripeljejo iz glasbene šole. Ostale "poltrone" so zaradi prevelikega udobja zdravju zelo škodljive. Za naprej priporočamo: če želite sedeti "po svoji meri", si stol prinesite s seboj. ZKO-ja boste rešili problema prevoza in še 20-odstotni popust pri vstopnini si boste prislužili.

Nekateri naši občani se hudejejo, ker Bistričani nimamo svojega predstavnika v državnem parlamentu. Jaz sem, nasprotno, zadovoljen. Zakaj? Predstavljajte si vašega (nekdanjega) prijatelja Franceta ali Toneta, ki tam v Ljubljani sedi na seji nekje v zadnji vrsti, bere časopis in za to dobi mesečno kakih "dvesto kil" (čistega) v žep, "zagaranirano" za celo mandatno dobo, pa še za

leto ali dve potem. Vi, ki morate biti srečni, da (še) imate delo in skromno plačo, ki morate že od nekdaj biti nekemu hvaležni za to (včasih je to bila naša socialistična skupnost, sedaj se ne ve točno kdo, a vendarle...), bi morali omenjenega Toneta ali Franceta velikokrat srečevati doma, v živo. Verjemite, da je bolje ne gledati ga, kot pa gledati ga grdo. In to je samo vrh neke ledene gore. Tistega, kar je pod vodo, ne bom opisoval. Zato vam pa priporočam, da čim pogosteje kupujete čokolado Milka, avstrijske jogurte in italijanske "biškote".

Ko smo še hodili na Višjo upravno šolo (njen namen poznata kaka dva odstotka Slovencev, ostali menijo, da je to partijska šola a la Kumerovec), smo veliko poslušali o pravni državi. Saj veste: verbalni delikt - člen 133 kazenskega zakonika SFRJ in podobno. (Pripomniti moram, da sem šolanje uspešno zaključil v približno desetih letih, na kar sem zelo ponosen, saj se zavedam, da sem vsaj nekoliko podoben Albertu Einsteinu, za katerega je znano, da je mislil zelo počasi, a globoko. Prosim, da v omenjene misli ne vključujete govorice, da sloviti srbski akademik Dobrica Čosić ni dokončal niti srednje šole, a nas je s svojo genialnostjo vse skupaj tako lepo osrečil.) No, in prav taka državna pravnost je bila eden glavnih vzrokov za pobeg Slovencev iz Juge.

Pa kaj - bolj ko bežimo iz Balkana, bolj smo mu podobni. Napisi, ki že nekaj mesecev krasijo zidove po Bistrici, so dober dokaz za to. V pravni državi imamo institucije, ki so pristojne za reševanje problemov, načelno z vpodlivo rdečo barvo: sodišča, javne tožilce, zakone, advokate... Nikakor ne gre, da bi tovrstno oblast jemali v roke amaterski ljubitelji pravice, saj to preveč spominja na zakon linča ali na dogodke "tam doli". Predlagam, da "kronisti" napiše zbiranje (cilj so itak že dosegli, prebrali smo jih vse), policija pa naj ob tem, kot velikokrat, "zamiži na obe očesi".

Na streho so mi montirali "krožnik" in sedaj imam zelo veliko TV-okno v svet, kar pa ne pomeni, da kaj bolje vidim, saj je vse skupaj precej "zamazano" in "zamegljeno". CNN razen o Rusih največ poroča o delu "sisfajerjev" v Bosni. Konkurenco CNN predstavlja SKY NEWS. Svoj "rejting" bi CNN popravil, če bi se poleg Morillona v Štebenjki prikazal Clint Eastwood. V Sarajevu bi lahko poslali tisto mešanico med podhranjenostjo in začetkom vaj in body buildingom, ki so ji nadeli umetniško ime Madonna. Slednja bi morala izjaviti, da so vsi Balkanci zelo fejš fantje in da so zelo možati, saj to že nekaj časa vztrajno dokazujejo. Sicer pa se tudi v "Stejts" streljajo, pa ne toliko.

Veliko vesti je slišati o zmazku, ki mu pravijo Evropske skupnost in v katerega vztrajno rinemo tudi mi, pa nam ne bo uspelo. Uganite zakaj! Prijateljstvo med dvanajstimi rumenimi zvezdicami je hotela pred kratkim utrditi sama angleška kraljica, ko se je hotela pokloniti 130.000 Dresdenčanom, umrlim med bombardiranjem v II. svetovni vojni. Zadnji trenutek si je premislila, ker bi ji lahko krona padla z glave. Tako je rešila čast V. Britanije.

Na TV smo zasledili, kako je g. Mitterrand pozorno sproti pozabil vse, kar mu je "tvezil" tisti "Slovak" Kučan.

Veste, kaj pomeni NJRM? Kratica je najbolj idiotski predlog za novo ime neke države. Predlog poteka od najjužnejše zvezdice zgoraj omenjenega zvarka.

Poleg vesti so tu še reklame. Tele nisem zasledil, je pa koristna: če imate delikaten želodec, uporabljajte ob gledanju TV na potovanjih z ladjo ali letalom vrečke "BRUHAL", kajti samo z vrečkami "BRUHAL" vam bo bruhanje postalo prijeten užitek in sprostitiv.

P. S. Priporočam, da si preberete članek na 21. strani Mladine št. 11.

Pa lepo pozdravljeni!

Dimitrij Bonano

ZIMSKA ŠOLA V NARAVI

Po nekaj zimah brez snega in brez zimskih šol v naravi so starši, učitelji in vodstva bistrskih OŠ (razen OŠ iz Podgrada) sprejeli ponudbo Smučarskega centra Cerkno ter med 9. in 17. marcem speljali program smučanja za pete razrede. Tako se je šole udeležilo v dveh izmenah 126 otrok v spremstvu učiteljev in vadičev. Nameščeni so bili v prijetnem hotelu v Cerknem, od koder so se vozili na približno 10 kilometrov oddaljeno smučišče z umetnim snegom. V primerjavi s šolami na Mašunu lahko rečemo, da je bilo smučanja tokrat še preveč, saj smo se proti večeru vsi vračali zares utrujeni. Za sprostitev smo se po želji namakali v bazenu ali se ukvarjali z drugimi dejavnostmi. Skupine pa so svoje znanje smučanja pogledale tudi na videoposnetkih.

Očitno se je velika večina otrok vrnila zadovoljna. Naj omenimo, da se jih je več kot 60 odstotkov otrok vrnilo z osnovnim znanjem smučanja, pred šolo pa jih je znala smučati le desetina. Težave smo imeli le z vremenskimi razmerami. Visoke temperature so enostavno pobirale sneg in ga spreminjale v brozgo, posebej v popoldanskih urah.

Objavljamo žalostno pismo iz Mostarja, verno sliko razmer na tleh bivše jugoslovanske republike Bosne in Hercegovine

PLANINSKOM DRUŠTVU "SNEŽNIK" u Ilirskoj Bistrici

Dragi pobratimi, evo drugi zimski uspon na Snežnik prelazi bez nas Mostarjana! Zadnji put smo bili na Snežniku 1991. g. na 17. zimskom usponu.

Sada je 19. zimski uspon i sa čežnjom medjusobno prebiramo uspomene i priželjkujemo kako bismo došli na Snežnik.

Ali sada ne možemo!

Sada smo angažirani borbom i radom protiv srbocnogorskog agresora. Naše društvene prostorije su izgorjele ali smo uspjeli spasiti dio arhive i nešto namještaja.

Usprkos granatiranju dostojanstveno smo obilježili Stotu obljetnicu Planinarstva BiH na dan 21. 9. 1992. g. usred tih ruševina.

Otjeraćemo mi zlikovce i opet ćemo se naći na Snežniku možda na 20. zimskom usponu. A vas ćemo ugostiti na našim oslobođenim planinama Veležu, Prenju, Čvrstnici i Čabulji!

Želimo vam uspješan 19. zimski uspon na Snežnik!

Pobratimski pozdrav!

Sledijo podpisi podpisi mostarskih planincev

KSP
ILIRSKA BISTRICA

Seveda je potrebno omeniti tudi organizacijsko plat in na prvem mestu pripravljenost občine, da krije stroške prevozov, učiteljev in vadičev, zavarovanja otrok in ostalega, kar sodi k organizaciji. Omeniti moramo tudi to, da imamo za posojlo otrokom na razpolago zelo zastarelo smučarsko opremo, ki ni več primerna za vadbo. Letos smo jo morali zagotoviti večini otrok v vsaki skupini in nam je vsem povzročala velike preglavice. Denarja za novo opremo pa verjetno ne bomo tako zlahka dobili.

Za zaključek še ugotovitev, da je ta oblika dejavnosti za otroke in šole še vedno zanimiva in da jo tudi starši kljub vse večjim finančnim težavam še vedno podpirajo in takoj pokrivajo stroške bivanja otrok.

Za organizatorje pa je že pred vrati poletna šola v naravi za generacijo učencev četrtilih razredov. Sedanje številke kažejo, da se bodo za šolo odločili vsi otroci oziroma starši razen redkih izjem. V Fiesi pri Piranu smo rezervirali termina za dve izmeni, in sicer med 22. 6. in 10. 7.

Zdravko Debevc

PLANINSKA RAZSTAVA NA ŠOLI

Stoletnico slovenskega planinstva smo mladi planinci na osnovni šoli Dragotina Ketteja v Trnovem pri Ilirski Bistrici proslavili s priložnostno razstavo. Razstavili smo stare planinske fotografije in prikazali bogato zgodovino razvoja slovenskega planinstva.

Razstava je vzbudila veliko zanimanja med učenci naše šole. Še posebej so bile zanimive razstavljene kronike šolske planinske dejavnosti šole od leta 1966 dalje.

Veseli smo, da je 85-letno delovanje našega ilirskobistriškega planinskega društva s svojim marljivim delom v tem delu Primorske prispevalo k širjenju planinske ideje.

Prav v čast 100-letnici slovenskega planinstva, bodo starejši člani našega društva na Kozleku, lepem, tisoč metrov visokem vrhu nad dolino reke Reke, še v tem letu odprli peto društveno planinsko kočico.

Andreja Kalčič
OŠ ilirska Bistrica
8. razred

ŠPORTNI REZULTATI

KEGLJANJE

KK Ilirija je 27. 3. zaključil tekmovanja v II. kegljaški ligi-zahod. Zadnja tekma je odločala o razvrstitvi na koncu razpredelnice oziroma o obstoju v ligi, ki je za moško ekipo še vedno vprašljiv. Po izjavah vodstva kluba pa v naslednji sezoni kljub neugodni končni uvrstitvi planirajo tekmovanje v isti ligi, saj pričakujejo reorganizacijo tekmovalnega sistema.

Odmeven nastop so letos zabeležile ženske. Dve članici kluba, DUŠKA CERJAK in GORDANA GRUBIČ, sta bili uspešni na regijskih kvalifikacijah posameznic za DRŽAVNO PRVENSTVO v Postojni, 14. 3.. V regiji sta uvrščeni med prve štiri tekovalke, kar pomeni pot na zaključno tekmovanje. Še prej pa se bosta pomerili v Cerknici, 28. 3., za uvrstitev od 1. do 4. mesta v regiji.

NOGOMET

Nogometaši NK Transport so 21. marca obeležili pričetek spomladanskega prvenstva v članski PRIMORSKI NOGOMETNI LIGI z zmago na gostovanju v Idriji. Na "vročem" igrišču so si dve točki priborili v zadnjih minutah tekme, ko so dosegli kar dva odločilna zadetka in zmagali s 3 : 1.

V nedeljo, 28. marca, so gostili moštvo iz Komne. Na tem srečanju so pričakovali zmago, pa so se pošteno ušteli. Igralci v napadu niso znali zadeti nasprotnikove mreže kljub izrednim priložnostim. Za kazen pa so prejeli gol po grobi napaki obrambe in na koncu izgubili z 0 : 1.

Moštvo PIONIRJEV je bilo nekoliko manj uspešno kot ekipa kadetov (glej prispevek P. Nikoliča), saj je v kraško-notranjski ligi končalo prvi del na 2. mestu, za ekipo NK Tabor-Jadran iz Sežane.

Tekmovanja mladih ekip se začnejo 3. in 4. aprila in NK Transport od kadetske ekipe pričakuje uvrstitev v finalni boj za prvaka MNZ konec maja.

STRELSTVO

SD "4. junij" se je udeležilo regijskega klubskega prvenstva v streljanju z zračno

puško (1. 3. v Postojni) z dvema ekipama mlajših mladincev. Ekipno so uvrščeni na 2. in 3. mesto med petimi ekipami. Obe ekipi sta z rezultati dosegli norme za udeležbo na DRŽAVNEM PRVENSTVU.

Med posamezniki je bil najuspešnejši MARKO GRILJ s 5. mestom v regiji in uvrstitvijo na DP posamezno.

LOKOSTRELSTVO

Člani LK Ilirska Bistrica so nastopili na mednarodni tekmi oz. za Slovenski pokal 6. in 7. februarja v organizaciji LK Ankarin in v svojih kategorijah dosegli odlične rezultate. Med desetimi udeleženci iz kluba jih je bilo kar sedem uvrščenih od 1. do 3. mesta (4-krat 1. mesto, 2-krat 2. mesto in 1-krat 3. mesto).

Trije tekmovalci iz kluba, IGOR RUDEŽ, VLADIMIR ČELIGOJ in ANDRAŠ ČELIGOJ, so po normah oz. točkovanju za državno prvenstvo dobili pravico nastopa na zaključni tekmi v Mariboru 20. in 21. 3.. Med dečki je bil Rudež 2. v disciplini compaund in med veterani Čeligoj 6. v disciplini instinktivno.

ŠAH

Dva perspektivna mlada šahista ANDREJ FRANK in POLONA SIMONČIČ sta po uspešnih nastopih na regijskem tekmovanju v Piranu dobila pravico nastopa na DRŽAVNEM PRVENSTVU posamezno v Radovljici: za dečke od 12. 3. do 14. 3. in za deklice od 19. 3. do 21. 3. Andrej Frank je uvrščen na 16. mesto, Polona Simončič pa na 35. mesto med 60 tekmovalci v vsaki skupini.

ŠOLSKI ŠPORT

Strelstvo: SD "4. junij" je z ekipama obeh osnovnih šol iz II. Bistrice nastopila na regijskem tekmovanju v Postojni, 1. četrtek, 25. 3.; ekipi sta osvojili 2. oz. 4. mesto med šestimi ekipami.

Vsaj ena ekipa se bo tako udeležila zaključnega tekmovanja OŠ na državnem nivoju.

Posamezno so se najbolje odrezali z 2. mestom UROŠ MAHNE, s 3. mestom MARKO GRILJ in s 6. mestom UROŠ TURKOVIČ - med 25 posamezniki.

TORIS

INFORMACIJA ZA LASTNIKE PSOV

26. marca smo Bistričani ustanovili Kinološko društvo. V prvi polovici aprila bomo že organizirali tečaj, kjer bomo izšolali naše kužke, da se bodo znali kulturno obnašati. Vse informacije o tečaju boste zainteresirani dobili v trgovini "ZOO" v Bazoviški 3 (pri restavraciji Lovca) pri Emilu Trstenjaku, ki je tajnik društva. Tečaj bo vodil Vojko Štemberger.

V. Š.

PLANINSKO DRUŠTVO "SNEŽNIK" VABI

- v četrtek, 15. aprila na redni OBČNI ZBOR,
- v soboto, 17. aprila na enodnevni izlet Z MLADIMI NA SLAVNIK, odhod ob 8. uri iz Knežaka, ob 8.30 izpred OŠ D. Ketteja v Trnovem; izlet vodi Igor Primc;
- v nedeljo, 18. aprila na spominski pohod po Tržaškem krasu od Praproti do Repna "ŠKABARJEVE MEMORIAL"; odhod z osebnimi vozili ob 7.30 izpred društvenih prostorov;
- v soboto, 1. maja na tradicionalni PRVOMAJSKI OBISK KOZLEKA, 997 m; informacije Marjan Prosen.